

Vedlegg 12

Norconsult AS
Notveien 17
8013 BODØ

Fylkesmannens innspill ved oppstart av arbeid med detaljreguleringsplan - Settefiskanlegg ved Forsan - Steigen kommune

Fylkesmannen viser til varsel datert 15.10.10 fra Norconsult AS om oppstart av arbeid med detaljreguleringsplan for Forsan i Steigen kommune.

Det framgår av oversendelsen at formålet med regulering etter pbl § 12-3 er å tilrettelegge for etablering av et nytt settefiskanlegg for produksjon av laksesmolt. Tiltakshaver er Mainstream Norway AS. Arealet som planlegges regulert er i sin helhet avsatt som LNF-område i kommuneplanens arealdel av 27.04.05.

Olje- og Energidepartementet ga den 26.06.09 konsesjon for regulering av Forsanvatn og utbygging av Forsanvatn kraftverk. Det er planlagt å kombinere vannkraftutbygging og smoltanlegg. Nord-Salten Kraftlag AL har lagt til rette for at vann fra kraftverket kan benyttes ved etablering av et smoltanlegg.

Miljø- og planfaglige merknader

Detaljreguleringer som innebærer endringer av kommuneplan eller områderegulering skal alltid vurderes etter kriteriene i § 4 i forskrift 26.06.09 om konsekvensutredning. Planer som faller inn under ett eller flere av kriteriene i forskriften, skal konsekvensutredes etter bestemmelsene i forskriften.

Utredningsplikten for settefiskanlegget ble vurdert etter § 3 forskrift av 01.04.05 om konsekvensutredning. Fiskeridirektoratet region Nordland kom i brev av 28.11.07 til at planlagte tiltak ikke er utredningspliktig etter § 3 med henspeiling på kriteriene angitt i § 4. Dette begrunnes ut fra at tiltaket ikke får betydning for kriteriene nevnt i § 4.

Forsaelvas munningssone (estuarium) er et nasjonalt viktig gruntvannsdelta uten synlige tekniske inngrep, jfr. Direktoratet for naturforvaltnings [elvedeltabase](#). Hele bukta er gruntvannsområde og store deler er tidevannsflater (tørrfall).

Det synes ikke å være knyttet noen spesiell botanisk representativitet eller referanseverdi til Forsanbukta. Gruntvannsområdet er imidlertid av stor betydning for våtmarkstilknyttede fuglearter. Den nær truede gulneblomen (*Gavia adamsii*) er blant annet registrert i området. Grantområdene og gammel innmark ved Forselvas utløp i sjøen er sannsynligvis viktige

funksjonsområder for ender og gjess på trekk. Deltaområdet er et også et viktig biotopområde for otter (*Lutra lutra*), som er oppført på den norske rødlista som sårbar (VU).

Det følger av overgangsbestemmelsene i § 21 i forskrift av 26.06.09 om konsekvensutredning at planer og tiltak som ikke var omfattet av forskriften 01.04.05 ikke kommer inn under ny forskrift dersom saksbehandlingen for planen, jf. plan- og bygningsloven av 1985 §§ 20-5 og 27-1 nr. 1 annet ledd, eller at tiltaket var startet opp før denne forskriftens ikrafttreden. Ettersom planoppstart er meldt etter ikrafttredelsen av ny forskrift, vil ny forskrift komme til anvendelse.

Fylkesmannen ber om at hensynet til brakkvannsdeltaet som viktig naturtype vektlegges i den videre planleggingen. Det anmodes videre om at god landskapstilpasning etterstrebes, og at vegetasjon rundt anlegget ivaretas.

Beredskapsfaglige merknader

Samfunnet er utsatt for risiko og sårbarhet som følge av en rekke forskjellige trusler. Vi bør og kan i større grad forebygge mot uønskede hendelser og de uheldige konsekvensene som følger i kjølvannet av disse. Det har vært et økende fokus på arbeidet med samfunnssikkerhet, og det ligger også i dette begrepet innbakt en ambisjon om lavere risiko og sårbarhet i samfunnet. Dette er et viktig hensyn som også arealplanleggingen må ta på alvor.

Samfunnssikkerhet er eksplisitt synliggjort som en oppgave for planleggingen etter ny plan- og bygningslov, jfr. §§ 3-1 og 4-3. Loven understreker viktigheten av en helhetlig planlegging for å unngå at det skjer utbygging i områder som er særlig risikoutsatt. Pbl § 4-3 gjør det til en klar plikt for planmyndighetene å ivareta samfunnssikkerhet i planleggingen gjennom å påse at risiko- og sårbarhetsanalyser utføres i arealplanleggingen. Analysen må inngå som en viktig integrert premis i planarbeidet, og utarbeides på et så tidlig stadium som mulig i prosessen.

I utgangspunktet er det mulig å unngå å bruke arealer som inneholder uønsket risiko og sårbarhet. Der risiko og sårbarhetsforhold er til stede, bør det føre til forsiktighet når det gjelder å ta i bruk arealet. Alternativt må bygninger og/eller areal utformes og brukes på en slik måte at skadepotensialet holdes på et akseptabelt nivå. Når det knytter seg fare, risiko eller sårbarhet til visse arealer, eller bestemt bruk av arealer, skal dette markeres i arealplanen som hensynssone med slike bestemmelser, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap, jfr. pbl § 11-8 tredje ledd bokstav a. Fylkesmannen viser for øvrig til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps (DSB) veileder "*Samfunnssikkerhet i arealplanleggingen*" som kan lastes ned fra [våre hjemmesider](#). Denne veilederen må ses i sammenheng med rundskriv T-5/97 fra Kommunal- og regionaldepartementet og Miljøverndepartementet om arealplanlegging og utbygging i fareområder.

Hensynssonene tar utgangspunkt i egenskaper ved et område, enten naturgitte eller funksjonelle, som vil innebære en begrensning eller et vilkår for arealbruken i et område uavhengig av det planlagte arealformålet. Hensynssoner kommer i tillegg til arealformålene med bestemmelser, som forteller hva et areal kan brukes til. Det kan vises sikrings-, støy- og faresoner med angivelse av fareårsak eller miljørisiko. Innenfor sonen kan det med hjemmel i pbl § 12-6 gis bestemmelser om krav eller forbud for å ivareta sikkerhet og for å avverge fare. Det gis nå en klar hjemmel til å sikre slike arealer mot bruk og former for tiltak som ikke kan godtas ut fra en risikovurdering. Det vises i denne forbindelse til forbudsbestemmelsen i pbl.85 § 68.

Klimaendringer

Et viktig aspekt som arealplanleggingen må ta hensyn til er at klimaet er i endring. Som følge av global oppvarming vil klimaendringene gi oss utfordringer som vi må forberede oss på og tilpasse oss til. For Norges del vil det i hovedsak bety høyere gjennomsnittstemperaturer, mer nedbør og mer ekstremvær. Årlig middeltemperatur i Norge forventes å stige med 2,5 til 3,5 °C de neste 100 årene. Temperaturen vil stige mest i innlandet og i nord. Samlet sett vil de sterkeste nedbørøkningene komme på høsten, og da i særdeleshet langs kysten i vest og nord. Med et varmere klima er det også ventet at nedbøren vil øke om vinteren de fleste steder.

Gjennomsnittlig vindhastighet ventes å øke litt de fleste steder i vinterhalvåret.

Hyppigheten av stormer med stor skade vil sannsynligvis øke noe. Siden hele kloden varmes opp tilføres det mer energi inn i klimasystemet. Det betyr at systemet får mer å jobbe med, og mer varme må fraktes bort fra ekvator. Varmere lufttemperaturer kan holde på mer fuktighet og resultere i voldsommere nedbørmengder og vinder. Dette kan igjen føre til en økning i flom- og skredhendelser. Mer intense regnskylt vil kunne gi nye typer flommer som opptrer annerledes enn de klassiske snøsmelteflommene. Det kan skje en forskyving av flommene utover året mot større flommer på senhøsten. Intense nedbørhendelser kan få betydning for utløsning av skred. Med nye nedbørmønstre kan det opptre skred i områder der det sjelden har forekommet før.

Det er viktig at det i planleggingen tas hensyn til pågående klimaendringer. Som grunnlag for videre detaljplanlegging og byggesaksbehandling ber vi spesielt om at kommunen tar høyde for at havnivået og stormflonivået kommer til å stige merkbart i årene som kommer. Med det kunnskapsgrunnlaget vi har i dag kan vi med rimelig grad av sikkerhet si at havnivået kommende hundre år vil stige opp i mot 70 cm på det meste i Nordland fylke, samtidig som nivået på stormflo blir relativt sett enda høyere. Estimer for Steigen kommune viser mulige stormflonivåer i år 2050 og 2100 tilsvarende henholdsvis 251 cm og 298 cm over NN1954 (normalnull 1954 - nullnivå for høyder i landkart) (*Havnivåstigning - Estimer av fremtidig havnivåstigning i norske kystkommuner*). Det vises i denne sammenhengen til resultatene av arbeidet som er gjort ved [Bjerknes senter for klimaforskning](#). Nærmere informasjon om dette vil bli gjort tilgjengelig via en nettportal som er lansert på [Regjeringen nettside](#).

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Ole Christian Skogstad
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
Steigen kommune
Nordland fylkeskommune